Laura Bellini



Аромат щойно відчинених дверей

Вони збиралися відчинити власні двері.
Але не планували відчиняти свої серця

Аромат щойно відчинених дверей

Вони збиралися відчинити власні двері. Але не планували відчиняти свої серця

Laura Bellini

ROMANS

ISBN: 9788384903063

ALL-IN Rafał Płonkowski



ЗМІСТ

INTRO 4
Розділ 1 - Спільний поріг 11
Розділ 2 - Межі, накреслені олівцем 21
Розділ 3 - Під одним дахом 33
Розділ 4 - Речі, яких я не планувала 44
Розділ 5 - Право відмовити 55
Розділ 6 - Смак першого поцілунку 67
Розділ 7 - Між тим, що моє, і тим, що наше 78
Розділ 8 - Люди, поруч із якими ми залишаємося собою 88
Розділ 9 - Ризик, який ми обираємо 100
Розділ 10 - Там, де закінчуються виправдання 110
Розділ 11 - Місце для двох 120
Розділ 12 - Ціна спільного плану 130
Розділ 13 - Коли чужий поспіх стає твоїм 142
Розділ 14 - Те, що ми боїмося втратити 152
Розділ 15 - Рахунок за чужі рішення 161
Розділ 16 - Двері, які мають залишатися окремими 171
Розділ 17 - Власним кроком 181
Розділ 18 - Ціна справжніх змін 190
Розділ 19 - Два боки однієї вулиці 200
Розділ 20 - Аромат щойно відчинених дверей 210

INTRO

Уперше за три роки я тримала в руках ключ від дверей, за якими ніхто не чекав, щоб сказати мені, що я маю робити.

Я стояла посеред вузького пасажу в Гданську, з мокрим волоссям, що прилипло до щік, і в'язкою ключів у руці. Листопадовий дощ падав навскіс, забивався під навіс і осідав на старій бруківці. В одній руці я тримала рулон технічних креслень, у другій — паперовий стаканчик із кавою, яка вже давно охолола. Переді мною було приміщення номер сім. Тридцять вісім квадратних метрів, високе вітринне вікно, дерев'яні двері, що потребували реставрації, й орендна плата, яка протягом найближчих місяців гарантовано позбавлятиме мене спокійного сну.

Попри це я всміхалася, наче щойно виграла головний приз у житті.

На склі досі висів вицвілий аркуш із написом «Здається в оренду». Я відклеїла його вчора по обіді, але після нього залишився прямокутник чистішого скла. Саме там я збиралася розмістити власне ім'я. Неля Чарнецька. Проєктування експозицій і торговельних просторів. Без партнера, без керівника, без людини, яка виправлятиме мої проєкти лише тому, що саме вона підписує рахунки.

Мені було двадцять вісім років, і я вже мала достатньо досвіду, щоб розуміти: незалежність іноді дорого коштує. Останні три роки я проєктувала вітрини для великої агенції, де мої ідеї регулярно представляли клієнтам як досягнення всієї команди. Коли я звільнилася, начальник

запитав, чи справді я хочу проміняти стабільну зарплату на невизначеність.

Я відповіла, що віддаю перевагу невизначеності, яку обираю сама.

Тепер ця невизначеність пахла вологим деревом, фарбою та старим пилом.

Я вставила ключ у замок. Він повернувся із зусиллям, потім щось клацнуло, і двері прочинилися на кілька сантиметрів. Я натиснула на них плечем. Не піддалися. Спробувала ще раз, тепер сильніше, обережно тримаючи каву. Дерево заскреготіло об поріг, і я відчула, що щось блокує дверне полотно зсередини.

— Ну прекрасно, — пробурмотіла я. — Починаємо з переговорів.

— Із цими дверима не варто домовлятися.

Чоловічий голос пролунав за моєю спиною. Я обернулася й побачила чоловіка, який стояв перед сусіднім приміщенням. На ньому було темне пальто з піднятим від дощу коміром, а під пахвою він тримав картонну коробку. Другою рукою замикав двері під номером дев'ять. Високий, із коротким темним волоссям та обличчям людини, яка радше слухає, ніж говорить. Найбільше мене привернув його погляд. Він не оцінював мою незграбну боротьбу із замком. Здавалося, намагався зрозуміти, чи потрібна мені допомога, чи я волію знайти рішення самостійно.

— І що ви пропонуєте? — запитала я.

— Підняти дверне полотно біля завіс. Поріг розбух від вологи.

— Ви пробували?

— Останні два тижні майже щодня.

Я подивилася на двері, потім на нього.

— Отже, на мене чекає довге й плідне знайомство із цим шматком дерева.

Він усміхнувся. Не широко, лише одним кутиком рота, але цього вистачило, щоб його серйозне обличчя раптом здалося мені напрочуд теплим.

— Можу притримати коробку й допомогти, якщо хочете.

Мені сподобалося це останнє уточнення. Більшість людей, побачивши жінку, яка зіткнулася з технічною проблемою, починали діяти ще до того, як вона встигала сказати, що зовсім не потребує їхньої допомоги.

Замість відповіді я простягнула йому каву.

— Потримайте, будь ласка. Із дверима я спробую ще раз.

Він узяв стаканчик із виразом людини, якій щойно довірили особливо відповідальне завдання. Я просунула пальці під металеву ручку, трохи підняла дверне полотно й штовхнула стегном. Дерево піддалося з гучним тріском. Я похитнулася, але вхопилася за одвірок і відновила рівновагу раніше, ніж мій сусід устиг хоч якось зреагувати.

— Успіх, — оголосила я.

— Безперечно. Хоча поріг варто буде відшліфувати.

— Уже в списку.

— Довгому?

— Небезпечно довгому.

Він повернув мені каву. Коли наші пальці зустрілися на паперовому стаканчику, ми обоє на мить завмерли. У цьому не було нічого надзвичайного. Просто він не відсмикнув руки нервовим рухом, а я помітила, що його пальці теплі, незважаючи на холод. Потім він відпустив стаканчик і відступив на пів кроку, залишаючи мені простір, щоб увійти.

Усередині приміщення виглядало гірше, ніж на фотографіях. Волога залишила темні плями біля задньої стіни, старий електролічильник висів криво, а на підлозі виднілися сліди від стелажів попереднього орендаря. Попри це я вже бачила тут високі робочі столи, зразки матеріалів, світильники на чорних дротах і невеличку експозицію, що змінюватиметься разом із порами року. Я хотіла, щоб клієнти приходили сюди не лише розглядати проєкти, а й розуміти, як простір може розповідати історії.

Я розклала плани на підвіконні й зробила телефоном кілька фотографій.

— Ви продаватимете тут меблі? — запитав чоловік із порога.

Я навіть не помітила, що він досі стоїть біля входу.

— Ні. Проєктуватиму місця, у яких людям захочеться залишитися трохи довше.

Він глянув на порожнє приміщення.

— Смілива спеціалізація.

— Чому?

— Тому що нині більшість людей намагаються переконати всіх купити щось якнайшвидше й одразу піти.

— Саме тому я хочу робити все інакше.

Якусь мить він дивився на мене з увагою, що здавалася майже особистішою за комплімент. Я відчула несподіване бажання пояснити йому весь проєкт, показати ескізи й розповісти, чому обрала цей непримітний пасаж замість сучасного офісу. Але стрималася. Я ж навіть не знала, як його звати.

— Ремігіуш Сова, — представився він, наче вгадав мої думки. — Відкриваю поруч чайну.

— Неля Чарнецька.

— Приємно познайомитися, Нелю.

З його вуст моє ім'я пролунало природно, без надмірної фамільярності. Я помітила це з дратівливою точністю.

— Коли відкриття? — запитала я.

— Якщо все піде за планом, за п'ять тижнів. Перед зимовим сезоном.

— Амбітно.

— А у вас?

— Чотири тижні.

Він подивився на мої ескізи, обдерті стіни й непрацюючий стельовий світильник.

— Ще амбітніше.

— Я ж не казала, що це розумно.

Він тихо засміявся. Цей сміх пасував йому більше, ніж серйозність, яку я побачила спочатку. Із сусіднього приміщення долинув металевий стукіт, а за мить — насичений аромат щойно розпакованого чаю. Чорний чай, цитрусові, можливо, трохи кардамону. Мені здалося,

ніби хтось відчинив вікно в набагато приємнішу версію листопада.

Ремігіуш глянув на годинник.

— Мушу прийняти доставку. Але якщо вам знадобиться драбина, у мене є одна надійна. І друга, яка годиться переважно для того, щоб лякати працівників.

— У мене немає працівників, яких можна лякати.

— У мене поки що теж.

Слова «поки що» прозвучали дивно багатозначно, хоча я не мала жодної причини над ними замислюватися.

Коли він пішов, я залишилася наодинці з тишею та власними планами. Провела пальцем по ескізу вітрини. За чотири тижні я мала запросити перших клієнтів. До того часу потрібно було проконтролювати монтаж комунікацій, замовити матеріали, завершити два сторонні замовлення й довести самій собі, що звільнення з агенції не було імпульсивним вчинком через зачеплену гордість.

Телефон завібрував. Повідомлення від колишньої колеги містило запитання, чи я справді не розгляну можливості повернення, адже з'явився великий клієнт. Я поклала телефон екраном донизу. Ще тиждень тому така пропозиція могла б похитнути мою рішучість.

Тепер я поглянула на відчинені двері, за якими Ремігіуш заносив чергові коробки, розмовляючи телефоном спокійним, упевненим голосом. У нього були власні плани, своя боротьба з часом і, мабуть, не менш довгий список речей, які могли піти не так. І все ж він знайшов хвилину, щоб підказати незнайомій жінці, як упоратися з упертим порогом.

Саме тоді зателефонував управитель пасажу. Він повідомив, що роботи біля спільного технічного входу розпочнуться раніше, ніж домовлялися. Протягом кількох днів доступ до обох приміщень буде обмежений. Монтажникам потрібен був єдиний графік і контакт людини, яка координуватиме доставки.

Я подивилася крізь скло. Ремігіуш саме завершив розмову й підвів очі. Я бачила, як він помітив телефон біля мого вуха й розкладені креслення. Його брови злегка зійшлися, наче він теж щойно отримав новину, якої волів би не чути.

Ще вранці я була переконана, що для щастя мені вистачить власних дверей. Тепер по той бік скла стояв чоловік, з яким, можливо, доведеться ділити значно більше, ніж клопоти з ремонтом.

Коли наші погляди знову зустрілися, він запитально всміхнувся.

І вперше за цей день я не була впевнена, чого боюся більше: втратити контроль над власним планом чи усвідомити, наскільки сильно мені хочеться відчинити двері й запросити його всередину.

Розділ 1 - Спільний поріг

Наступного ранку я знайшла під дверима приміщення номер сім записку з повідомленням, що роботи з електропроводкою розпочнуться о восьмій, а не о десятій, як мені обіцяли напередодні. Була сьома сорок, листопадове небо мало колір мокрого цементу, а під пахвою я тримала теку з документами, які, схоже, ніхто й не збирався читати. У кінці пасажу двоє робітників вивантажували з автомобіля металеві огорожі. Біля сусіднього приміщення стояв Ремігіуш Сова й розмовляв із чоловіком у світловідбивній куртці. Цього разу він був без пальта. Закочені рукави темного светра відкривали передпліччя, а його голос, хоч і спокійний, виразно не залишав місця для нових непорозумінь.

— Ви не можете одночасно перекрити обидва входи, — почула я. — Доставку обладнання замовлено на завтра.

— А в мене бригада лише на два дні, — відповів робітник. — Або робимо все зараз, або приїду наступного тижня.

Я прискорила крок.

— Наступного тижня в мене монтаж вітрини, — втрутилася я. — І мені потрібен доступ до стіни з боку проходу.

Обидва повернулися до мене. Ремігіуш упізнав мене відразу. У його очах з'явилася та сама ледь помітна усмішка, яку я запам'ятала з нашої першої зустрічі.

— Доброго ранку, сусідко. Саме з'ясовуємо, чи доведеться переносити наші відкриття ще до початку ремонтів.

— Я такої можливості не розглядаю.

— Я теж. Отже, маємо перший спільний пункт.

Чоловік у куртці представився паном Анджеєм, керівником робіт. Він розгорнув на капоті автомобіля план комунікацій і червоною ручкою показав, де проходить старий електричний кабель. З'ясувалося, що і моє приміщення, і чайна Ремігіуша користувалися одним технічним каналом, прихованим під бруківкою пасажу. Щоб замінити проводку, бригаді потрібно було розібрати частину покриття перед обома входами. Ремігіушу був потрібен прохід для важких ящиків з обладнанням. А я замовила доставку виставкових конструкцій, які неможливо було пронести через вузький прохід із заднього боку будівлі.

Я слухала пояснення й водночас подумки пересувала всі терміни. Чотири тижні до відкриття. Два поточні замовлення для сторонніх клієнтів. Монтажник, який погодився приїхати лише в четвер. У мене не було грошей на простої й жодного бажання починати власну справу з пояснень клієнтам, чому я не дотримуюся своїх обіцянок.

— Можемо зробити тимчасовий місток, — запропонувала я, показуючи на ширину проходу. — Щоб під час робіт залишався доступ хоча б до одного приміщення.

— Місток має бути належно закріплений, — відповів Анджей. — Я не збираюся відповідати за нещасний випадок.

— Звичайно. Саме тому його потрібно спроєктувати, а не просто покласти кілька випадкових дощок.

Ремігіуш нахилився над кресленням. Він став поруч настільки близько, що я відчула ледь помітний аромат кедрового мила й чаю. Він не торкнувся мене, хоча нам обом довелося тіснитися біля невеликого капота автомобіля.

— Якщо спочатку зробимо ділянку біля моєї вітрини, постачальники зможуть розвантажити товар із боку подвір'я, — зауважив він. — Потім бригада перейде до Нелі.

— Із боку подвір'я є сходинка заввишки тридцять сантиметрів, — сказала я.

— Знаю.

— Ящики з обладнанням можуть важити понад сто кілограмів.

— Тому мені знадобляться додаткові люди.

Він підвів очі, наче чекав, поки я назву наступну проблему. Я не зробила цього відразу. Я звикла до чоловіків, які на будівельних майданчиках удавали, ніби мої зауваження лише без потреби ускладнюють прості речі. Ремігіуш натомість зовсім не дратувався. Він, очевидно, сприймав мої застереження як чергові частини головоломки.

— А якщо розділити доставки? — запропонувала я. — Твоя завтра, моя післязавтра. Бригада завершує одну ділянку, перш ніж переходити до наступної. Я можу перенести монтаж конструкцій на кілька годин, але не на цілий день.

— Можу спробувати змінити час транспортування, — відповів він. — За однієї умови.

Я обережно подивилася на нього.

— Слухаю.

— Складаємо один спільний графік. І якщо хтось хоче його змінити, спочатку обговорює це з іншою стороною.

Це звучало розумно. Навіть надто розумно, щоб за цим не приховувався якийсь незручний наслідок.

— Кожен із нас відповідає за власне приміщення, — наголосила я.

— Згоден. Але вхід у нас спільний.

— Графік — так. Проєктні рішення — ні.

Якусь мить він мовчав. Я помітила, як його пальці стиснули край плану, а потім він свідомо розслабив долоню.

— Я не збираюся облаштовувати твою студію, Нелю.

— Добре. Бо ти навіть ще не знаєш, де стоятиме мій письмовий стіл.

— Зате знаю, що йому не місце під протікаючим світловим ліхтарем.

Я підняла голову. На склі над пасажем справді збиралася вода, і одна крапля впала просто мені на рукав.

— Надзвичайно неромантичне зауваження як для початку сусідської співпраці, — сказала я.

— Наступного разу постараюся прокоментувати щось поетичніше.

Анджей демонстративно прокашлявся, нагадуючи нам про свою присутність. Ми узгодили попередній порядок

робіт і термін підтвердження доставок. Ремігіуш запропонував зв'язатися з управителем щодо забезпечення безпечного проходу. Я взялася підготувати просту схему розташування тимчасового містка з урахуванням ширини дверей та евакуаційного шляху. Ми обмінялися номерами телефонів, хоча жоден із нас не дістав свій телефон відразу. Якусь мить ми стояли навпроти одне одного з дивним усвідомленням, що робимо щось особистіше, ніж того вимагали обставини.

— Ти не любиш втрачати контроль, — зауважив Ремігіуш, коли керівник робіт відійшов.

— Я люблю знати, хто відповідає за наслідки.

— Це не завжди одне й те саме.

— З мого досвіду, переважно так.

Він відповів не відразу. Подивився на порожню вітрину моєї студії, рулон креслень і прикріплений до скла список завдань. Мені здалося, що він помітив більше, ніж я хотіла показати.

— Тобі не обов'язково мені довіряти, — сказав він нарешті. — Достатньо дозволити мені виконати свою частину роботи.

Це було небезпечно розумне твердження.

До полудня ми почали переносити речі, які заважали бригаді. Мої зразки матеріалів, коробки з освітленням та ящики з інструментами зайняли половину приміщення. Ремігіуш заносив до своєї чайної дерев'яні полиці, що пахли лляною олією. Коли він побачив, як я намагаюся посунути важкий робочий стіл, то зупинився біля дверей.

— Допомогти?

— Можеш узятися за другий край.

Він ніяк не прокоментував мого тону. Просто підійшов і підняв стільницю одночасно зі мною. Ми обережно пересували її між стінами, обмінюючись короткими вказівками. Якоїсь миті моя нога застрягла між ніжкою столу та ящиком з інструментами. Ми зупинилися так близько одне до одного, що я змогла розгледіти маленький шрам біля його лівої брови.

— Усе гаразд? — запитав він.

— Так. Просто моя студія намагається вбити мене ще до відкриття.

— Досить агресивна маркетингова стратегія.

Я пирснула зі сміху, хоча зовсім цього не планувала.

Ми поставили стіл біля стіни. Ремігіуш не відійшов одразу, але й не зробив нічого, що змусило б мене відступити. Між нами залишався невеликий простір, достатній, щоб вільно рухатися, і водночас надто малий, щоб я могла вдавати, ніби не помічаю його присутності.

— Ти вже маєш конкретне уявлення про те, як усе тут виглядатиме? — запитав він.

Я показала йому ескіз вітрини. Він розглядав його уважно, не перебиваючи. Я розповіла про рухомі панелі, які дозволятимуть змінювати експозицію без дорогої перебудови. Про світло, спрямоване так, щоб предмети виглядали природно, а не як музейні експонати. Про невеликий столик біля вікна, за яким я хотіла розмовляти з клієнтами.

— Тобто ти не хочеш продавати готові відповіді, — підсумував він.

— Я хочу спочатку зрозуміти запитання.

Він подивився на мене так, що я раптом надто виразно почула дощ, який стукав по шибці.

— Це рідкісний підхід, — сказав він.

— У проєктуванні?

— Узагалі.

Я не відразу знайшла відповідь. Було щось обеззброювальне в його вмінні говорити прості речі, не намагаючись справити враження. Я повернулася до креслень, щоб відновити безпечну дистанцію, але протягом наступних кількох хвилин відчувала його присутність навіть тоді, коли він стояв на іншому кінці приміщення.

Після обіду зателефонував мій монтажник. Він заявив, що без підтвердженого доступу до пасажу не резервуватиме дату монтажу. Я намагалася переконати його, що домовленості майже готові, але він відповів, що «майже» недостатньо. Я завершила розмову й сперлася долонями на підвіконня. Надворі робітники встановлювали огорожі, а мій прекрасний чотиритижневий план починав нагадувати картковий будиночок.

Ремігіуш з'явився на порозі з двома чашками.

— У тебе такий вигляд, ніби ти щойно отримала рахунок за чужі помилки.

— Майже. Мій монтажник вимагає письмового підтвердження графіка.

— Управитель обіцяв надіслати його до сімнадцятої.

— Обіцянки управителя поки що не мають сили документа.

Він простягнув мені чашку.

— Тоді нам потрібен документ. Я ще раз йому зателефоную.

— Тобі не обов'язково вирішувати мої проблеми.

— Це також моя справа, Нелю.

Я знала, що він має рацію. І все ж те, як він це сказав, прозвучало наче запрошення прийняти допомогу без необхідності віддячувати за неї. Я скуштувала чай. Він був міцний, трохи цитрусовий, із ніжним гіркуватим післясмаком.

— Смачний, — визнала я.

— Надзвичайно лаконічна рецензія.

— Не хочу, щоб ти одразу підняв ціни.

Він усміхнувся, але за мить посерйознішав.

— Маю одне прохання. Якщо ми допомагатимемо одне одному, не вважаймо кожну поступку поразкою.

Я подивилася на нього поверх чашки.

— Поступка цілком прийнятна, доки обидві сторони знають, від чого відмовляються.

— Згоден.

Я ще не знала, чому вимовила це так рішуче. Можливо, тому, що надто довго працювала в місці, де мої поступки називали гнучкістю, а чужі вимоги — необхідністю. Ремігіуш не намагався переконати мене, що я перебільшую. Він прийняв мої слова без коментарів.

Увечері, коли робітники завершили перший етап робіт, ми нарешті отримали підписаний графік. Мій монтажник підтвердив дату встановлення конструкцій. Ремігіуш переніс доставку обладнання на ранішу годину, щоб вона не збіглася з моїм транспортуванням. На перший погляд

невелика перемога смакувала краще за все, що я їла чи пила того дня.

Я замикала приміщення, коли побачила його під навісом. Дощ перетворився на дрібний туман, а вогні сусідньої вулиці відбивалися в мокрій бруківці.

— Вийшло, — сказала я.

— Перший день співпраці без катастрофи.

— Не перебільшуймо. Двері досі заїдають.

— Можу завтра привезти наждачний папір.

— А я можу завтра навчити тебе планувати доставки так, щоб не доводити сусідку до відчаю.

Він засміявся. Потім уважніше подивився на мене, ніби хотів сказати щось іще, але вирішив, що зараз невідповідний момент.

— Добраніч, Нелю.

— Добраніч, Ремігіушу.

Я повернулася до вулиці раніше, ніж устигла зробити якусь дурницю. Наприклад, запитати, чи він завжди дивиться на людей так, наче хоче дізнатися їхні невисловлені думки.

Дорогою додому я отримала від нього повідомлення.

«Завтра о восьмій. Принесу драбину, яка не лякає працівників».

Я всміхнулася до екрана. Написала у відповідь, що мені не потрібні працівники, аби мати причини для страху.

Відповідь надійшла за мить.

«Тоді постараюся не стати однією з них».

Я зупинилася під ліхтарем і прочитала повідомлення вдруге. Не тому, що в ньому приховувалася якась особлива обіцянка. Радше тому, що вперше за довгий час хтось не намагався переконати мене бути менш вимогливою, менш самостійною або просто зручнішою у співпраці.

Йому було достатньо того, що я залишалася собою.

А я починала підозрювати, що саме це може виявитися найскладнішим.

Розділ 2 - Межі, накреслені олівцем

У середу вранці Ремігіуш прийшов із драбиною, наждачним папером і записником, обкладинка якого мала такий вигляд, ніби пережила кілька непростих сезонів. Він поклав усе на підлогу мого приміщення, а потім дістав із кишені два маленькі пакуночки, загорнуті в сірий папір. Один мовчки простягнув мені. Усередині я знайшла чай і короткий рукописний напис: «Для ранків, коли план відмовляється співпрацювати».

— Це спроба підкупу? — запитала я.

— Радше інвестиція у спокійніше сусідство.

— Мені варто виставити рахунок за маркетингову консультацію.

— Можеш. Але спочатку скуштуй.

Я розірвала пакуночок і понюхала його вміст. Сушена апельсинова цедра, ніжна нотка ванілі й щось землисте, чого я не змогла впізнати. Ремігіуш спостерігав за моєю реакцією з увагою, яку навіть не намагався приховати.

— Ройбуш, — пояснив він. — Із невеликою кількістю обсмаженого какао. Без кофеїну.

— Звідки ти знав, що мені не варто пити третю каву до дев'ятої?

— Учора я бачив три порожні стаканчики.

— Ти тривожно спостережливий.

— Для власника магазину це корисна риса.

Я нічого не відповіла, бо заперечити було складно. Натомість запросила його до робочого столу. Розклала роздрукований графік і червоним олівцем позначила три

місця, де наші доставки все ще могли перетнутися. Я знала: якщо ми не узгодимо подробиці зараз, за кілька днів у кожного з нас з'являться цілком обґрунтовані претензії до іншого.

— Пропоную просте правило, — почала я. — Спільний вхід плануємо разом. Власні приміщення облаштовуємо незалежно. Жодних змін без попереднього повідомлення.

Ремігіуш сів навпроти мене.

— Добре. Я хотів би ще визначити години, коли ми можемо розраховувати на допомогу одне одного.

— Допомогу з чим?

— Із прийманням доставок, наглядом за бригадами, дрібними справами. Якщо комусь із нас потрібно вийти.

— Я не хочу, щоб це перетворилося на другу роботу.

Він уважно подивився на мене.

— А я не хочу бути людиною, яка телефонує сусідці лише тоді, коли їй щось потрібно.

Ця фраза не вписувалася в розмову про графік. Вона була надто особистою, надто усвідомленою. Якусь мить я міркувала, чи він навмисно залишив її між нами, чи просто сказав те, що думав.

— Тоді домовмося про конкретні речі, — відповіла я. — Два тижні співпраці під час найскладніших робіт. Без автоматичного продовження. Прохання заздалегідь, хіба що трапиться щось справді термінове.

— І право відмовити без пояснень?

Я здивовано подивилася на нього.

— Саме так.

— Тоді запиши.

Я нахилилася над аркушем. Його пальці лежали біля мого записника, спокійні й нерухомі. Він не намагався забрати олівець чи виправити мої записи. Чекав, доки я закінчу. Ця дрібниця мала для мене більше значення, ніж я хотіла визнавати.

Коли ми обговорювали останній пункт, задзвонив його телефон. На екрані я побачила ім'я «Марта», але відвела погляд раніше, ніж устигла прочитати щось іще. Ремігіуш відповів, коротким жестом перепросив мене й вийшов у коридор. Він розмовляв тихо. Я чула лише окремі слова: доставка, термін, надто пізно. Коли він повернувся, його обличчя залишалося спокійним, але в тому, як він поклав телефон, я помітила напруження.

— Усе гаразд? — запитала я.

— Так. Просто замовлення, яке мало бути готове ще тиждень тому, досі в дорозі.

— Знайома історія.

— Починаю підозрювати, що всі постачальники належать до одного таємного товариства.

Я всміхнулася, хоча бачила, що ситуація зовсім його не тішить. Не стала розпитувати. Ми були знайомі лише два дні, і я не збиралася перетворювати звичайну ввічливість на право втручатися в чужі проблеми.

До полудня ми працювали окремо. Я готувала зразки оздоблення стін, а Ремігіуш приймав чергові пакунки. Час від часу з його приміщення долинали звуки пересування полиць і короткі телефонні розмови. Я спіймала себе на тому, що вже впізнаю його кроки на бруківці. Вони не були особливо характерними. Просто я почала на них чекати.